

Beknopt verslag Studiemiddag : De OGGZ in beeld. 1 nov. 2001 door C. Schaap

Presentatie Gerard Lohuis

Dhr Lohuis is SPV in Groningen en opleider bij Cenzor.

Benadrukt dat op menselijk wijze contact maken en het eigen verhaal van de cliënt voorop staat in de hulpverleningsrelatie met de zorgwekkende cliënt, welke niet ingaat op het reguliere hulpaanbod.

Deze cliëntengroep heeft te vaak de verkeerde vraag, aan het verkeerde loket, op het verkeerde moment gesteld ("VVV"). Daarom dien je bij deze cliënten terug te gaan naar de basis van contact maken, de vraag in hoeverre je elkaar wilt toelaten in je leven. Misschien dat pas na vijf ontmoetingen er over problemen gepraat kan worden. Wanneer je je zorgen hebt geuit en daarmee nog steeds geen ingang hebt gekregen, kun je overgaan tot bemoeizorg. D.w.z. zo vaak aanbellen tot je 'uit ergernis' een keer binnen gelaten wordt. Mocht dat niet lukken dan moet je creatief worden. Bijv. de Woningbouwvereniging vragen haar zorgen in een brief aan de cliënt te laten uiten. De cliënt interpreteert deze brief als een dreigement met uithuiszetting en is nu misschien wel bereid om met je te praten.

Presentatie Doortje Kal

Doortje Kal, preventiemedewerker, initiatiefneemster project 'Kwartiermaken' te Zoetermeer.

Volgens de filosofie van Baart legt zij uit wat verstaan wordt onder Kwartiermaken en Presentie. Bij deze centrale begrippen gaat het eigenlijk om de vraag of het voor jou telt dat de ander lijdt, om je te verbinden met de ander, om het verhaal van de ander, om de context van het lijden, om de ik-zegger die bij het lijden hoort, om in gastvrijheid de vreemde ander en het vreemde van de vreemde toe te laten in je eigen wereld.

Het lijkt er m.i. op dat deze filosofie een reactie is op de individualiseringstendensen in de maatschappij en in het bijzonder op de negatieve aspecten van de vermaatschappelijking van de zorg. Zij sluit aan op wat Gerard Lohuis doet in zijn praktijk, voor zover het contactmaken betreft.

Presentatie Goof van Gemert

Goof van Gemert is psycholoog, jurist, beleidsmedewerker GGZ Nederland.

'Veiligheid en overlast' is een bestuursprioriteit van GGZ Nederland. Goof verdedigt waarom deze prioriteit juist in deze bewoordingen is gesteld, door te zeggen dat dit zo uit het ministerie en uit de ministerraad naar voren is gekomen. Door vragenstellers uit de zaal werd hem verweten hiermee achterop te lopen in de ontwikkelingen en geen bijdrage te leveren aan het voorkómen van onveiligheid en overlast. Dit zou bijv. kunnen door betere zorgkaders te creëren. Goof benadrukt dat meer en beter casemanagement een oplossing is.

Ook vertelde hij over hoe achter de schermen werd gewerkt aan verbetering van de gevaarscriteria voor onvrijwillige opname. Zo is GGZ Nederland er voor om bij het 'vermoeden van een psychiatrische stoornis' daar aan te koppelen dat er tevens 'gevaar voor zichzelf' bestaat.

Presentatie Ronald Schilperoord

Ronald Schilperoord, SPV te Groningen, preventiemedewerker en opleider bij Cenzor.

Ronald benadrukt de noodzaak tot samenwerking als oplossing om patiënten te bereiken die geen zorg ontvangen. Verschillende instellingen (GGZ, Buurtwerk, Jeugdzorg, enz) proberen moeilijk bereikbare patiënten te bereiken die tot hun eigen 'achtertuin' behoren. Daarnaast bestaat er ook nog een groot 'niemandslaan' dat aan geen enkele instelling 'toebehoort' maar waar ook zorgwekkende zorgmijders zijn. Ronald noemt deze liever "zorgvuldige zorgzoekers". Veroorzakers van het niemandslaan zijn de fragmentatie, de rationalisering (de protocolsering) en de vermaatschappelijking van de zorg.

Bij de totstandkoming van betere samenwerking tussen genoemde instellingen signaleert hij diverse problemen:

Privacy, afbakeningsproblemen, tijdsgebrek, vrees voor verlies van autonome, kosten/baten-analyse (deze is misschien niet goed te maken), cultuurverschillen, onbekend zijn met elkaars werk, oud zeer, enz.

Betere samenwerking leidt tot beter signaleren en gebruik maken van elkaars mogelijkheden. En ook tot het delen van de machteloosheid.